

## سال نابودی طاغوت‌ها و شروط نصرت الهی

آنچه در سوریه رخ داد؛ یعنی سقوط طاغوت بشار اسد و فرار او به خارج از کشور در تاریخ ۸ دسامبر ۲۰۲۴ م، بدون شک رویدادی بزرگ است که سزاوار تدبّر و تأمل، به‌ویژه در پرتو سنن الهی مرتبط با نصرت و تمکین، می‌باشد.

تنها یازده روز عملیات نظامی کافی بود تا بشار و ارتش او، به‌همراه همه شبه‌نظامیان وفادار به او، فروپاشند؛ آن‌هم درحالی‌که قدرت‌های جهانی نظیر آمریکا و روسیه حیرت‌زده نظاره‌گر آنچه رخ داد بودند و از نجات مزدور خود و جلوگیری از سقوطش عاجز ماندند. این قدرت‌ها ناچار شدند به واقعیت جدید تن دهند و با اداره‌ای تازه مواجه شوند که مأموریت دارد خلأ سیاسی و امنیتی ناشی از سقوط جنایتکار بشار را پر کند.

اداره عملیات نظامی به دمشق رسید، به فرماندهی احمد شرع که در تاریخ ۲۹ ژانویه ۲۰۲۵ به‌عنوان رئیس مرحله انتقالی منصوب شد. وی از شماری از فرماندهان پیشین هیئت تحریر الشام برای تصدی مناصب حکومتی و اداری یاری جُست.

بی‌تردید، نبرد آزادسازی سوریه بخشش بزرگی از سوی الله سبحانه‌و‌تعالی بود؛ بخششی عمومی برای اهل شام به جهت نجات‌شان از ظلم و بخششی خاص برای کسانی که الله سبحانه‌و‌تعالی آنان را به جایگاه حکمرانی رسانید تا اهلیت آن‌ها و میزان شایستگی‌شان برای تمکین الهی، بر پایه شروط شرعی، سنجیده شود. چنان‌که الله سبحانه‌و‌تعالی فرمود: «قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكُ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» «بگو: ای الله سبحانه‌و‌تعالی، ای مالک فرمانروایی، تو به هر که بخواهی فرمانروایی می‌دهی و از هر که بخواهی فرمانروایی را بازی‌گیری و هر که را بخواهی عزت می‌بخشی و هر که را بخواهی خوار می‌سازی. هر خیری به دست توست. بی‌گمان تو بر هر کاری توانایی».

در داستان حضرت موسی علیه‌السلام با بنی‌اسرائیل و فرعون، نوری از سنت‌های الهی تحوّل‌آفرین در موضوع تمکین و شروط دوام آن نمایان است. چنان‌که در سوره‌ی اعراف، از زبان حضرت موسی علیه‌السلام آمده است: «قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ» «موسی به قوم خود گفت: از الله سبحانه‌و‌تعالی یاری بجوید و پایدار باشید، بی‌گمان زمین از آن الله سبحانه‌و‌تعالی است، آن را به هر کس از بندگان که بخواهد به میراث می‌دهد و فرجام (نیک) از آن پرهیزگاران است». او قوم خود را بر صبر و استقامت در برابر ظلم فرعون و یارانش دلگرم می‌کرد، درحالی‌که آنان پسرانشان را می‌کشتند و زنان‌شان را زنده می‌گذاشتند. این ظلم پس از آشکار شدن دعوت موسی علیه‌السلام و رویارویی‌اش با فرعون شدت گرفت، چنان‌که قوم او گفتند: «قَالُوا أَوَذِينَا مِنْ قَبْلِ أَنْ تَأْتِيَنَا وَمِن بَعْدِ مَا جِئْتَنَا» «گفتند: (ما) پیش از آن که نزد ما بیایی و پس از آن که آمدی آزار دیدید» و موسی علیه‌السلام در پاسخ فرمود: «قَالَ عَسَى رَبُّكُمْ أَنْ يُهْلِكَ عَدُوُّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ» «(موسی) گفت: امید است پروردگارتان دشمن شما را هلاک کند و شما را در زمین جانشین (آنان) سازد، آنگاه بنگرد چگونه عمل می‌کنید».

آری، حضرت موسی علیه‌السلام به امکان نابودی فرعون اشاره کرد، اما مشروط به صبر و استعانت از الله سبحانه‌و‌تعالی و حرکت بر مبنای راهنمایی‌های الهی. سپس دستور الهی آمد که موسی و قومش از مصر فرار کنند و رو به‌سوی دریا بگریزند؛ جایی که محل نابودی فرعون و لشکرش بود، چراکه الله سبحانه‌و‌تعالی آنان را غرق ساخت و موسی و مؤمنان همراه او را نجات داد.

آری، فرعون و هامان و سپاهیان‌شان هلاک شدند و نظام ضدخدایی آنان فرو ریخت و راه برای مؤمنان و پیامبرشان موسی علیه‌السلام هموار شد تا به مصر بازگردند و الله سبحانه‌و‌تعالی آن‌ها را به تمکین برساند، وارث زمین‌شان گرداند و آنان در زمین خلافت یابند تا به‌حکم شریعت الله سبحانه‌و‌تعالی میان مردم عدالت را برپا دارند.

اما بنی‌اسرائیل، در مسیر بازگشت خود، نعمت بزرگی را که الله سبحانه‌و‌تعالی با نابودی دشمن‌شان و اعطای ملک و تمکین در زمین بر آنان ارزانی داشت، شکر نکردند؛ بلکه به‌محض غیبت کوتاه حضرت موسی علیه‌السلام برای ملاقات با پروردگارش در کوه طور، گوساله‌پرستی کردند. نتیجه چه بود؟ الله سبحانه‌و‌تعالی بر آنان خشم گرفت و سرگردانی را بر آنان مقرر ساخت: «أَرْبَعِينَ سَنَةً يَتِيَهُونَ فِي الْأَرْضِ» «چهل سال در

زمین سرگردان خواهند بود» و این گونه سنت الهی در حق آنان جاری شد؛ ملک از ایشان گرفته شد و به کیفر ناسپاسی شان، دچار پراکندگی، تفرقه و سرگشتگی شدند.

در اینجا، درس روشنی برای رهبران اداره جدید در سوریه نهفته است؛ این که نصری که اکنون از آن بهره مند شده اند، پیروزی ای موقتی است و به شرطی به تمکین دائم بدل می شود که شروط آن محقق گردد: **این که حاکمیت از آن الله باشد، حکم به شریعت الله سبحانه و تعالی جاری شود و خلافتی راشده بر منهج نبوت اعلام گردد** که در آن، خلیفه ای بر اساس کتاب الله سبحانه و تعالی و سنت رسول الله صلی الله علیه و سلم بر امر حکومت بیعت شود؛ اما آنچه امروز می بینیم از بازتولید نظام پیشین، رجوع به قانون اساسی وضعی و نام گذاری کشور به «جمهوری عربی سوریه» عقب گردی است که ظلم را از نو زنده می کند و خون و فداکاری های انقلابیون را به هدر می دهد، درست همچنان که بنی اسرائیل پس از نجات از ظلم فرعون، امانت را خیانت کردند و گوساله پرستی نمودند.

تمکین، بخششی الهی است و هم زمان آزمونی بزرگ؛ پس یا آن که کسی که به جایگاه حکومت می رسد، امانت را به خوبی ادا می کند، حکم الله سبحانه و تعالی و عدالت را برپا می دارد و در نتیجه، الله سبحانه و تعالی قدم های او را مبارک می گرداند و درهای نصرت را بر او می گشاید؛ یا آن که همان خطاهای پیشینیان را تکرار می کند و در نتیجه، طعم تلخ سرگردانی و ناامیدی را خواهد چشید. فرصت امروز مهیاست و مرحله، مرحله ای سرنوشت ساز است؛ یا مسیر موسی علیه السلام و پیروزی در دنیا و آخرت، یا تکرار خطاها و گناهان بنی اسرائیل و در پی آن، زیان آشکار و رسوایی در دنیا و آخرت!

**برگرفته از شماره ۵۴۵ جریده الرایه**